

**«ІНОЗЕМНІ МОВИ ЯК ЗАСІБ РЕАЛІЗАЦІЇ
МІЖПРЕДМЕТНИХ ЗВ'ЯЗКІВ У ПІДГОТОВЦІ
МАЙБУТНІХ АГРАРІЇВ»**

**МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

26-27 жовтня 2012 року

Біла Церква

УК 371.315: 002

ЦВИД-ГРОМ О.П., канд. філол. наук

*Білоцерківський інститут економіки та управління ВНЗ ВМУРoЛ
«Україна»*

e-mail: Tsvid@aarod.ru

ЛАТИНСЬКА МОВА ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ
ПРОФЕСІЙНИХ ТА СВІТОГЛЯДНИХ ЗАСАД У
СТУДЕНТІВ ВНЗ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Сучасний розвиток системи освіти в Україні в умовах
євроінтеграції визначається у контексті Болонського процесу з

орієнтацією на створення єдиного, загальноєвропейського інтелектуально-освітнього та науково-технічного простору. Україна, перебуваючи на порозі вступу до Європейського Союзу, прагне до визнання вітчизняного фахівця на світовому ринку. Тож підготовка сучасного професійно компетентного спеціаліста на сьогодні передбачає високий рівень фахової освіти, творчого потенціалу, вміння взаємодіяти.

Латинська мова здавна відіграла важливу роль у культурному розвитку Західної Європи. Латинська та старогрецька мови були обов'язковими дисциплінами в навчальних закладах багатьох країн світу. Тут доречно навести вислів видатного римського оратора і письменника Цицерона: “Non tam praeclarum est scire Latine, quam turpe nescire”, що означає: “Не так почесно знати латину, як ганебно не знати її”. До 19 ст. у країнах Європи латинською мовою викладали майже всі дисципліни, зокрема медичного профілю. Роль латини в системі медичної освіти можна виразити висловом: “Invia est in medicina via sine lingua Latina”, тобто “Непрохідний в медицині шлях без латинської мови”.

Вперше латинізм з'являються в українській мові ще в 10-11 ст. Однак основна маса латинських слів була засвоєна в 16-17ст. В історії України це був період енергійного культурно-просвітницького руху, розквіту науки та літератури. Українські книжники розуміли міжнародне значення латинської мови в Західній Європі, її престижність; цією мовою українські студенти здобували освіту в західноєвропейських університетах, засвоюючи досягнення європейської науки. Латинська мова посідала перше місце і в навчальній програмі Києво-Могилянського колегіуму. Ще в першій половині 13 ст. латина була мовою канцелярії Галицько-Волинської держави, що було життєвою необхідністю. Серед закарпатських українців в Угорщині латинський вплив був сильним аж до 18 ст., де латина мала статус офіційної мови. Через посередництво польської культури (16-17 ст.) латинська мова проникає на східнослов'янські терени й стає невід'ємною частиною наукового, духовного, адміністративного та культурного життя України. Сьогодні знання основ латинської граматики, спеціальної лексики й основного греко-латинського словотворчого фонду забезпечує професійну термінологічну грамотність спеціаліста, водночас, значно підвищує його загальнокультурний рівень.

Латинська мова, як і старогрецька, є своєрідним будівельним матеріалом, основним джерелом розвитку й поновлення термінологічних систем різних галузей науки, у тому числі фармації та медицини. Нові лікарські препарати й наукові відкриття отримують назви з невичерпного джерела міжнародної грецько-латинської скарбниці терміоелементів. Кількість греко-латинських назв анатомічного, профілактичного та інших напрямків становить понад 500 тис. термінів. У ботаніці (згідно з Міжнародним кодексом ботанічної номенклатури прийнятим XII Міжнародним конгресом в 1975 році) наукові назви усіх систематичних груп рослинного і тваринного світу повинні бути латиною. У медицині різного роду хвороби, патологічні явища, багаточисленні медичні препарати, рецептура і т.п. отримали свої назви з фонду греко-латинських словотворчих елементів.

Вивчення латинської мови на юридичному факультеті має бути пов'язане із спеціальними дисциплінами, такими як основи римського цивільного права та ін. Цицерон був одним із творців латинської мови: з важкої зброї виковував тонку, гостру рапіру, яка проникала у найпотаємніші порухи людської думки. Він виголосив понад сто промов, половина з яких збереглися і є риторичною скарбницею для усіх часів та народів. На ґрунті римського права склалися численні поняття цивільного права. Юридичні терміни і поняття, що набули поширення в усіх країнах (наприклад: арбітраж, вето, прокуратура та багато інших) найкраще засвоюються під час вивчення римського права. Юристи вивчають також судову медицину. У своїй діяльності їм доводиться мати справу з рецептами, написаними латинською мовою, знайомитися з історією хвороби, висновками судових лікарів і медичних експертів.

Таким чином, навчання латини має бути термінологічно спрямованим, інтегрованим зі спеціальними дисциплінами: фармакологією, біологією, анатомією, технологією лікарських форм, юриспруденцією, філологією та ін. Це, безумовно, допомагає студентам під час студіювання спеціальних курсів, розвиває логічне мислення, підвищує мовну культуру і сприяє розширенню загального світогляду.

Окрім того, золотий фонд античної мудрості - це крилаті вислови грецьких та римських мислителів, філософів, поетів. Знання багатьох із них, уміння користуватися усталеними виразами в писемному і усному мовленні, збагачує мову кожного з нас, розширює коло знань, допомагає глибше зрозуміти вітчизняні та зарубіжні тексти, в яких вони широко вживаються, а, отже, вводять нас у скарбницю світової культури.